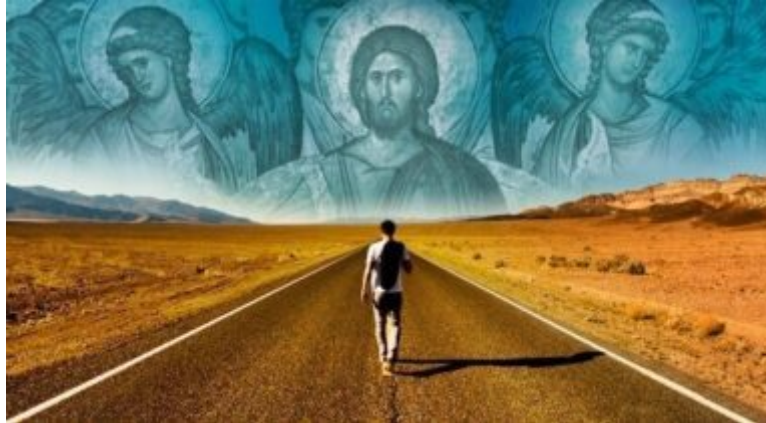

Η σιωπηλή λογοκρισία και η αφανής Ορθοδοξία στην ψηφιακή εποχή

/ [Γνώμες](#)

Στην ψηφιακή εποχή, ο έλεγχος της πληροφορίας δεν γίνεται με απαγορεύσεις, αλλά με φίλτρα. Η λογοκρισία δεν είναι κραυγαλέα — είναι σιωπηλή. Και ίσως το πιο χαρακτηριστικό της θύμα δεν είναι κάποιο πολιτικό ρεύμα ή ριζοσπαστική ιδεολογία, αλλά η ίδια η φωνή του Ιερού — η Ορθόδοξη χριστιανική παράδοση.

• Πέτρος Δ. Δαμιανός, Δρ. Φιλοσοφίας - Διδακτικό Προσωπικό ΕΜΠ

Η Νέα Μορφή Λογοκρισίας

Στον παραδοσιακό κόσμο, η λογοκρισία ήταν ρητή: η εκάστοτε μορφή εξουσίας απαγόρευαν ένα κείμενο, ένα βιβλίο, μια φωνή. Στην ψηφιακή κοινωνία, όμως, η απαγόρευση γίνεται πιο έξυπνη: ο λόγος δεν καταστέλλεται, απλώς δεν φτάνει πουθενά.

Οι αλγόριθμοι των μεγάλων τεχνολογικών πλατφορμών ελέγχουν τι προβάλλεται, τι κρύβεται, τι θεωρείται “σχετικό”, “επίκαιρο”, “ελκυστικό”. Έτσι, η λογοκρισία δεν είναι αποτέλεσμα κάποιας κρατικής εντολής, αλλά ενός τεχνολογικού μηχανισμού που λειτουργεί με βάση εμπορικά, ιδεολογικά ή πολιτισμικά κριτήρια. Ο λόγος που δεν “πουλά”, που δεν προκαλεί, που δεν ανταποκρίνεται στα πρότυπα της αλγοριθμικής αγοράς, απλώς σιωπά.

Ο Αποκλεισμός της Ορθοδοξίας

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η Ορθοδοξία — με την εσωτερικότητα, τη μυσταγωγία, τη λιτότητα και τη βαθιά υπαρξιακή της γλώσσα — δεν έχει θέση. Δεν είναι “ελκυστική”, δεν είναι “viral”, δεν παράγει εικόνα, σκάνδαλο, θέαμα. Δεν προσφέρεται εύκολα για τον ρυθμό της κοινωνίας της πληροφορίας. Και γι’ αυτό, παραγκωνίζεται χωρίς επίσημη απαγόρευση. Ορθόδοξες φωνές, ακόμα κι όταν προσπαθούν να μιλήσουν ψηφιακά (σε YouTube, άρθρα, podcast, social media), συχνά δεν προβάλλονται, δεν ενισχύονται, ή ακόμα και λογοκρίνονται για λόγους “πολιτικής ορθότητας”. Η ορθόδοξη θεολογία, που μιλά για σωτηρία, ταπείνωση, άσκηση, μετάνοια, δεν συμβαδίζει με το κυρίαρχο αφήγημα της αυτοπραγμάτωσης, της ταχύτητας και της αισθητικής ευδαιμονίας.

Από τη Λογοκρισία στην Απουσία

Αυτός ο αποκλεισμός δεν είναι επίθεση. Είναι απλώς απουσία. Η Ορθοδοξία δεν πολεμιέται, αλλά αδρανοποιείται μέσα στον κυκλώνα πληροφορίας. Δεν είναι ότι την αρνούνται — είναι ότι κανείς δεν τη βλέπει. Αυτό είναι ίσως πιο ύπουλο από την απαγόρευση. Διότι η απαγόρευση γεννά αντίδραση, αλλά η απουσία γεννά λήθη.

Η Αντίσταση του Ιερού

Η Ορθοδοξία δεν μπορεί — και δεν πρέπει — να “παίξει το παιχνίδι” του ψηφιακού εντυπωσιασμού. Δεν χρειάζεται να γίνει προϊόν. Η σιωπηλή μαρτυρία της, η ζωντανή εμπειρία της κοινότητας και της προσευχής, η πνευματική βαρύτητα του λόγου της, είναι ήδη μορφές αντίστασης στην εποχή της λήθης και της διάχυσης.

Ίσως τελικά, όπως η τεχνητή νοημοσύνη δεν μπορεί να είναι πραγματικά “ελεύθερη”, έτσι και η φωνή του Θεού δεν μπορεί να εκφραστεί μέσα από συστήματα που έχουν ως θεό την ταχύτητα και το συμφέρον. Ο κόσμος της πληροφορίας είναι και κόσμος της εξουσίας. Αν θέλουμε η Ορθοδοξία να έχει λόγο και παρουσία σε αυτόν τον νέο ψηφιακό κόσμο, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι το πρόβλημα δεν είναι ότι δεν “ακούγεται”, αλλά ότι δεν της “δίνεται μικρόφωνο”.

Η απάντηση όμως δεν είναι να φωνάξει πιο δυνατά, αλλά να παραμείνει αληθινή στον εαυτό της. Διότι εκεί όπου οι άλλοι χτίζουν δίκτυα, η Ορθοδοξία συνεχίζει να χτίζει καρδιές.

Πηγή: pemptousia.gr